

Buitenlandse Betrekkingen

Presentatie POK

mr. Agustin Vrolijk, Directeur DBB-Aruba

Januari 6, 2009

Inleiding

Wat behoort niet tot buitenlandse betrekkingen van een eiland dat midden in de zee ligt en omringd is door landen waartoe zij staatkundig niet behoort?

Het is moeilijk situaties te bedenken dat interne aangelegenheden niet aan buitenlandse invloeden onderhevig zijn in deze globaliserende stroming vooral gezien het land een open economie heeft.

'sLands buitenlands beleid of het beleid betreffende internationale relaties is een samenstel van doeleinden die aangeven hoe een land in haar omgang met andere landen en met niet- gouvernementele organisaties zal acteren op economisch, politiek, sociaal en militair gebied.

Er is een continue evaluatie om de voordelen van internationale samenwerking te vergroten. Buitenlands beleid wordt mede opgesteld om de nationale belangen, nationale veiligheid en ideologische doeleinden en de economische welvaart te beschermen.

Het opstellen van het buitenlands beleid is een prerogatief van het hoofd van de regering en de Minister van Buitenlandse Zaken. Dit buitenlands beleid staat onder invloed van een verscheidenheid van aspecten zoals globalisatie, soevereiniteit, milieu, economische ontwikkeling, terrorisme, grensoverschrijdende criminaliteit, veiligheid en mensenrechten.

Hier op Aruba is de Directie Buitenlandse Betrekkingen belast met het coördineren, adviseren en ondersteunen van het algemene regeringsbeleid, het zorgdragen voor de externe communicatie betreffende het regeringsbeleid in het algemeen, het ontwikkelen, integreren en operationaliseren van de buitenlandse belangenbehartiging van Aruba en het zorgdragen voor die onderdelen van het buitenlands beleid die van bijzondere betekenis zijn voor de respectievelijke rijkdelen.

Artikel 3 van het Statuut noemt de koninkrijksaangelegenheden op. De Raad van Ministers van het Koninkrijk met de Nederlandse Premier als voorzitter waar ook het Nederlandse kabinet en de GevMins van de Nederlandse Antillen en Aruba zitting hebben vormen de koninkrijksregering; maar er is geen koninkrijksregeerprogramma, geen koninkrijks-parlement en zelfs geen koninkrijksvlag.

Het Statuut kwam tot stand met het wereldbeeld van het midden van de twintigste eeuw voor ogen. In de internationale politiek stonden de dekolonisatie en spanning tussen Oost en West centraal. De tijden zijn veranderd en gezien de toenemende globalisering krijgen alle beleidsaangelegenheden (interne aangelegenheden) een internationale dimensie, zoals economie, milieu, behandeling van gevangenen, criminaliteit, rechten van de mens.

De rijksregering in Den Haag wordt het aanspreekpunt voor deze aangelegenheden, dus vele beleidsaangelegenheden zijn min of meer koninkrijksaangelegenheden geworden. Niet het land Nederland, maar de Statuutpartners, verenigd in het Koninkrijk hebben de gezamenlijke taak de waarden te garanderen.

De Europese integratie is een belangrijke ontwikkeling in de relatie Nederland en de partners van het Koninkrijk. Nederland is zowel gebonden aan de Europese verdragen en regelgeving als aan het Statuut. Er zijn bepaalde belangrijke Koninkrijksaangelegenheden die door het Europees beleid als Europese aangelegenheden zijn geworden zoals de besluitvorming op het gebied van buitenlands beleid en defensie. Het concordantiebeginsel (artikel 39 Statuut) vereist ook afstemming van wetgeving van de drie landen op andere gebieden waarop de Nederlandse wetgever gebonden is aan Brusselse regels, zoals vennootschapsrecht, verzekeringsrecht. Hierdoor kunnen discrepanties ontstaan die invloed kunnen hebben op de eenheid binnen het koninkrijk.

De buitenlandse betrekkingen van het Koninkrijk

Zoals eerder gesteld zijn de buitenlandse betrekkingen, ingevolge het Statuut, aangelegenheid van het Koninkrijk. Waar zij de Nederlandse Antillen en/of Aruba raken, worden zij, in overeenstemming met de Statuutbepalingen, behartigd in samenwerking tussen de Rijksdelen.

Het buitenlandse beleid behoort tot de verantwoordelijkheid van de Minister van Buitenlandse Zaken. De behandeling ervan in Koninkrijksverband (coördinatie, overleg, etc.) met de Rijksdelen geschiedt door het Ministerie van Buitenlandse Zaken. De contacten lopen rechtstreeks en de staatssecretaris voor Antilliaanse en Arubaanse Zaken fungeert daarbij niet als tussenschakel.

De Gevolmachtigde Ministers in Den Haag treden vanzelfsprekend op als gespreks- en overlegpartners van het Ministerie van Buitenlandse Zaken bij de behandeling van buitenlandse betrekkingen als Koninkrijksaangelegenheid. Rechtstreekse contacten van het Ministerie met de autoriteiten van de Rijksdelen vinden echter eveneens plaats, zoals met Gouverneur, de Minister-president en de ambtenaren van de Directies Buitenlandse Betrekkingen van Aruba en de Nederlandse Antillen.

Lange tijd is een ontwikkeling gaande die erop is gericht enerzijds alle rijksdelen optimaal te betrekken bij de behartiging der buitenlandse betrekkingen in Koninkrijksverband en anderzijds hen een zo groot mogelijke eigen armslag te geven op dit terrein. Vanzelfsprekend echter dient in alle gevallen rekening te houden met de eenheid van het Koninkrijksbeleid, de verantwoordelijkheid van de Minister van Buitenlandse Zaken en de taak van de buitenlandse vertegenwoordigingen van het Koninkrijk, en aan de internstatelijke regels en gebruiken.

Uiteraard verdienen de belangen van Aruba en Antillen (straks Curaçao en SXM) daarbij evenzeer de aandacht als die van Nederland. Bij aangelegenheden op het gebied van de buitenlandse betrekkingen die Aruba/de Nederlandse Antillen (mede) raken, vindt overleg plaats tussen het Ministerie en de Gevolmachtigde Minister(s), dan wel rechtstreeks tussen het Ministerie en de Regeringen der genoemde Rijksdelen, kan het zijn via de DBBs. Waar nodig of gewenst, wordt de aangelegenheid in de Rijksministerraad behandeld.

Verdragen

De artikelen 24 t/m 27 van het Statuut zijn hier van toepassing.

Het sluiten van verdragen is één van de vormen waarin internationale samenwerking vorm gegeven wordt. Verdragen worden getekend en geratificeerd door het Koninkrijk der Nederlanden. Weliswaar kan een verdrag alleen voor bepaalde delen van het Koninkrijk gelden, maar het Koninkrijk en niet de onderscheidende delen sluit verdragen. Dit is anders met een Memorandum of Understanding (MOU) dat kan gesloten worden tussen de Regering van Aruba en de Regering van een andere staat. Per jaar sluit het

Koninkrijk ongeveer 100 verdragen. Sommige van deze verdragen hebben helemaal geen relevantie voor Aruba (ze raken ons niet in de zin van artikel 11 van het Statuut). Bij andere verdragen, die bijvoorbeeld hoog op de internationale politieke agenda staan (anti-terrorisme verdragen, anti-corruptie/fraude verdragen) kan Aruba het zich niet veroorloven geen partij te worden.

Hoewel het Koninkrijk verdragspartij is, besluiten de regeringen van de Nederlandse Antillen en Aruba zelfstandig of zij partij willen worden bij een verdrag. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken (Afdeling Verdragen) coördineert voor het gehele Koninkrijk op wettelijke basis de totstandkoming, parlementaire goedkeuring en bekendmaking van verdragen. Zolang in de nationale wetgeving geen uitvoering gegeven kan worden aan een verdrag, kan het niet tot Aruba uitgebreid worden.

In politiek Den Haag wil men steeds sneller een antwoord op de vraag of Aruba medegelding wenst bij specifieke verdragen. Er is een groeiende tendens om verdragen voor het gehele Koninkrijk te bekrachtigen, zeker daar waar het internationaal belangrijke onderwerpen betreft zoals de bestrijding van internationale criminaliteit, de bescherming van het milieu en het waarborgen van de mensenrechten. Er is daarom een continue en druk correspondentie- verkeer tussen de DBB en Den Haag voor wat betreft de vele aspecten van een medegelding.

Het partij worden bij een verdrag houdt ook in dat men aan de internationale gemeenschap verantwoording moet afleggen over hoe men uitvoering geeft aan het verdrag. Veel verdragen hebben dan ook een rapportageverplichting. Dit betekent dat men periodiek aan toezichthoudende organen van bijvoorbeeld de Verenigde Naties, Raad van Europa, Organisation for Economic Co-operation and Development, moet rapporteren over hoe men in nationaal beleid en wetgeving uitvoering geeft aan de bepalingen van een bepaald verdrag.

De Arubaanse Regering rapporteert periodiek aan de toezichthoudende verdragscomités van de VN hoe zij uitvoering geeft aan deze verdragen en de aanbevelingen van deze comités. Ook zijn de jaarlijkse rapportages van het State Department b.v. inzake het International Narcotics Control Strategy Report (INCSR), de Traffick in Persons Report en de rapportage in het kader van de Financial Action Task Force on Money Laundering.

Internationale organisaties en zelfstandige activiteiten van de Rijksdelen.

Op de voet van door het Koninkrijk aangegane internationale overeenkomsten kunnen de Rijksdelen desgewenst als lid tot volkenrechtelijke organisaties toetreden (art. 28 Statuut). Niet in alle gevallen overigens is voor een eigen lidmaatschap, dan wel geassocieerd lidmaatschap, waarnemerschap of dergelijke status, een formele Koninkrijksovereenkomst vereist; dit zal afhangen van de eigen regels van de organisatie in kwestie. Ter behoud van de eenheid is afstemming met en instemming van het Koninkrijk in die gevallen nodig. Al naar gelang kan zijdens het Koninkrijk of zijdens het desbetreffende Rijksdeel zelf een evt. gewenste hoedanigheid als vorenbedoeld bij een organisatie worden aangespannen.

Als voorbeeld kan worden genoemd het geassocieerd lidmaatschap van de Economische Commissie (van de VN) voor Latijns-Amerika en de Caribische regio (**ECLAC**), dat de Nederlandse Antillen sinds enige jaren bezitten, de **LGO** status van de Antillen en Aruba met de EU, het geassocieerd lidmaatschap van Aruba en de Nederlandse Antillen van de Association of Caribbean States (**ACS**).

Het is gebruikelijk dat aan bijeenkomsten van internationale organisaties waarvan het koninkrijk lid is, een koninkrijksdelegatie meedoet bestaande uit vertegenwoordigers van alle delen van het koninkrijk.

Van de andere kant gebeurt het ook dat de Minister President van de Nederlandse Antillen of Aruba het hele koninkrijk vertegenwoordigt bij president-inauguraties in de regio.

De Rijksdelen kunnen zelfstandig contact met het buitenland hebben of missies naar het buitenland afvaardigen ter behartiging van zaken die in de eigen autonome sfeer liggen; men denkt aan economische acquisitie, culturele contacten, het bijwonen van vergaderingen van organisaties waar de Rijksdelen een eigen status bij hebben, men denkt hierbij ook aan luchtvaartonderhandelingen waar Aruba sinds 1986 zelfstandig haar eigen overeenkomsten pleegt te onderhandelen.

Hoofdpijnen van het buitenlands beleid zijn onder meer:

1. Internationale ontwikkelingen en samenwerking
2. Eenheid van beleid binnen het Koninkrijk
3. Buitenlands economisch beleid
4. Bilaterale relaties binnen de regio
5. Samenwerking internationale organisaties en Corps Consulaire

Ad 1. Internationale ontwikkelingen en samenwerking

Het is belangrijk voor Aruba om ontwikkelingen in de regio en in internationaal verband op de voet te blijven volgen. Dit zowel in algemene zin, alsook ten aanzien van specifieke landen of ontwikkelingen van invloed op de regio. Men zal moeten blijven deelnemen aan internationale, regionale, bilaterale bijeenkomsten, om van deze ontwikkelingen op de hoogte te blijven. Belangrijkste punten in het buitenlands beleid van het koninkrijk zijn:

Respect voor mensenrechten

Het Koninkrijk heeft een goede reputatie op het gebied van handhaven en garanderen van mensenrechten. Gestreefd wordt dat Aruba in ieder geval in de positieve zin blijft bijdragen aan deze reputatie.

Strijd tegen terrorisme

Voornamelijk voor landen die sterk afhankelijk zijn van toerisme is dit van groot belang. Toerisme is een zeer gevoelige industrie en terroristische daden zijn nog fris in het geheugen van de mensen, vooral de meerderheid van de toeristen die naar Aruba komen. Aruba moet meedraaien in het kader van internationale initiatieven op dit gebied.

Grensoverschrijdende criminaliteit en drugshandel

Er is door Aruba een indrukwekkend pakket aan wetgeving en beleidsmaatregelen geïntroduceerd enige jaren geleden. Verder heeft Aruba een goede verstandhouding met de Verenigde Staten op dit gebied, maar dit onderwerp vergt constante aanpassing en actualisering.

Rampenbestrijding/ crisisbeheersing

Natuurrampen en politieke crises in de ons omringende landen kunnen niet voorziene en moeilijk te controleren migratiestromen op gang brengen. Nationale contingency-plannen moeten dan geactiveerd

worden en een samenwerking met het buitenland in zulke gevallen is natuurlijk geboden.

Ad 2. Eenheid van beleid binnen het Koninkrijk.

Er moet consistent gewerkt worden aan het totstandbrengen en implementeren van een eenvormig buitenlands beleid binnen het Koninkrijk. Dit neemt niet weg dat ten aanzien van bepaalde onderwerpen bepaalde nuancerings en accentueringen mogelijk zijn. Punten die hieraan kunnen meewerken zijn:

- Behouden van sterke en gezonde relatie tussen het ministerie van Buitenlandse Zaken en DBBs (straks CUR en SXM); Tijdens het bezoek van minister Maxime Verhagen aan Aruba in juli vorig jaar werd ondermeer gesproken over de plannen van Buitenlandse Zaken een nieuw samenwerkingssysteem op te zetten in verband met de ontmanteling van de Nederlandse Antillen. Buitenlandse Zaken wil namelijk steunpunten hier in de Cariben voor het coördineren van de contacten met de 3 DBBs (AUA, CUR en SXM). De regering van Aruba is geen voorstander van een steunpunt noch liaison die op de DBBs komt te zitten en heeft andere voorstellen gedaan voor een betere samenwerking, waaronder structurele overleggen tussen de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister Presidenten (AUA, CUR, SXM), directeuren DBBs en Adviseurskoninkrijkszaken (AK) en andere beleidsmedewerkers. Ook zullen er mogelijkheden moeten bestaan voor technische bijstand en stagelopen van beleidsmedewerkers op het ministerie in Den Haag of op ambassades in de regio. Dit voorstel is dan ook door de Minister President van Aruba in een brief aan minister Verhagen gedaan.
- Verstrekken van correcte en actuele informatie aan Koninkrijksambassades, opdat zij niet alleen de Nederlandse “boodschap” kunnen verkondigen, maar ook Arubaanse (en Antilliaanse) belangen beter kunnen behartigen;
- Regionale contacten consolideren en uitbouwen vooral in de regionale organisaties en daar in toenemende mate voordeel uit halen;
- Daar waar mogelijk (als geïnteresseerde en belanghebbende Koninkrijkspartner) actiever bijdragen aan beleidsinitiatieven op Koninkrijksniveau, vanuit de gedachte dat Aruba ook een bijdrage kan leveren aan het consolideren van het imago van het Koninkrijk als een sterke en gewaardeerde deelnemer in de internationale arena;
- Op een creatieve wijze nieuwe mogelijkheden onderzoeken om de relatie tussen de Europese Unie, de Verenigde Staten, Latijns Amerika en het Caribisch gebied verder uit te bouwen, zonder dat hierbij een keuze gemaakt hoeft te worden voor of ten gunste van een regio c.q. markt in het bijzonder.

Ad 3. Buitenlands economisch beleid

Aruba zet zich al jaren in voor het totstandbrengen van een diversificatie van haar economie. Daartoe worden ook in het buitenland geïnteresseerde investeerders aangetrokken. Deze initiatieven zouden een integraal onderdeel moeten zijn van het buitenlands beleid, terwijl anderzijds bij het uitbreiden van dit – in hoofdzaak economisch - beleid, aspecten van buitenlands beleid meer benadrukt zouden moeten worden en de hulp van de posten zeker ook gebruikt kunnen worden.

Ad 4. Bilaterale relaties binnen de regio

In aanvulling op internationale ontwikkelingen, het participeren in multilateraal verband en het toetreden tot mondiale verdragen, bestaat er een zekere interesse om met bepaalde landen hechtere banden aan te gaan. Met elk deze landen dient een gericht beleid nagestreefd te worden met een duidelijk plan en geregelde ontmoetingen dienen plaats te vinden teneinde het doel te bereiken. Landen waarmee dit al het geval is, danwel het belang van bilaterale relaties voorgestaan wordt, zijn de Verenigde Staten, Brazilië, Venezuela, Colombia, Trinidad & Tobago, Mexico, Panamá, Volksrepubliek China, Canada

Ad 5. Internationale organisaties en buitenlandse vertegenwoordigers

Samenwerking met internationale organisaties en beter gebruik maken van de contacten en deskundigheid van alhier gestationeerde consuls, kunnen ook bijdragen aan het uitdragen van bepaalde “boodschappen” over het beleid en de plannen van Aruba.

Recente ontwikkelingen in de Caribische regio¹

De Directie Westelijk Halfrond van het ministerie Buitenlandse Zaken heeft een Caribische Nota opgesteld. Hoewel wij dit nog niet heeft mogen ontvangen, heeft Aruba haar eigen kijk op de ontwikkelingen in de regio en de invloed die deze op onze situatie zouden kunnen hebben.

De grootste uitdaging die de ontwikkelingslanden tegenkomen is de noodzaak om hun deel in de wereldhandel te vergroten. Een grotere participatie beïnvloedt positief de economische groei en kan leiden tot duurzame ontwikkeling. Deze economische groei zal onze mensen een beter bestaan geven en dit is belangrijk om armoede en de daarmee samenhangende sociale problemen te bestrijden.

Voor de meeste landen in het Caribisch gebied is de economie gebaseerd op handel in diensten en toerisme. Voor sommigen is landbouw van enige betekenis maar de export heeft te lijden onder de beperkingen van de Europese Unie. Voor wat betreft grondstoffen zijn deze landen ook niet rijk.

Drie aspecten die essentieel zijn voor een positieve economische ontwikkeling zijn onder ander politieke stabiliteit, veiligheid en transport.

Politieke stabiliteit op nationaal nivo maar ook in de regio; politieke of sociale onrust zal het moeilijk maken om investeerders en toeristen aan te trekken. Negatieve ontwikkelingen in de economie zijn vruchtbare grond voor de politieke en negatieve ontwikkelingen van andere aard die onzekerheden kunnen brengen voor investeerders in het gebied.

Veiligheid in die zin van beschermen van je eigen mensen maar ook orde en veiligheid voor de bezoekers. Zo ook heeft de zakenman rechtsbescherming nodig voor zijn investeringen in geval van politieke veranderingen. Helaas hebben de kleine landen een niet zo'n grote budget om de kosten van orde en veiligheid te dragen; dit betekent dan dat de regering andere ook belangrijke posten moet gaan kannibaliseren.

¹ Onder “Carabische regio” wordt hier verstaan: de eilandstaten in de Caraibische Zee en voorts Mexico, Belize, Guatemala, El Salvador, Honduras, Nicaragua, Costa Rica, Panama, Colombia en Venezuela, Guyana Suriname wat door de ACS met “The Greater Caribbean” of “El Gran Caribe” wordt aangeduid

Handel in diensten en toerisme vereisen een betrouwbare en gedegen **transportinfrastructuur**. De bestaande transportmogelijkheden tussen de Caribische eilanden is niet erg effectief en kan daardoor niet veel bijdragen aan een duurzame ontwikkeling van het gebied.

De laatste ontwikkelingen zowel de **financiële als de energie crisis** hebben opnieuw ons aandacht gevestigd op de noodzaak om samen te werken, zeker ook op regionaal nivo. De Europese Unie is een goed voorbeeld van samenwerking als blok en hoewel het Caribisch Gebied uit landen bestaat met verschillende politieke status zijn de uitdagingen min of meer hetzelfde.

Vol verwachting kijken Latijns Amerika en het Caribisch gebied naar de implementatie van het plan van de nieuwe Amerikaanse President “**New partnership for the Americas**” dat drie belangrijke aspecten inhoudt: Democracy, Security and Opportunity”.

Als met dit plan een hechtere samenwerking wordt bereikt, kan tussen de landen van de regio met meer enthousiasme gewerkt worden aan oplossingen van de vele uitdagingen die de kleine landen hebben.

Voor Aruba zal zo’n samenwerking uit pragmatisch oogpunt bekeken moeten worden.

In het recente verleden hebben we een groeiende interesse gemerkt van de grote mogendheden voor het Caribisch gebied. De hoogste autoriteiten van China, Rusland en Brazilië reisden door het gebied en ondertekenden verdragen voor samenwerking op allerlei gebied.

Allen willen hun invloed in de regio uitbreiden en bepaalde markten verzekeren. China heeft US\$ 350 miljoen toegezegd aan de Inter-American Development Bank om projecten in Latijns Amerika en de Cariben te helpen financieren.

Al een paar jaren is in de Cariben het programma “**Interreg IV**” **Caribbean Space**, gelanceerd dat door de EU wordt gesubsidieerd en tot doel heeft een hechtere samenwerking tussen de franse DOMs en de andere landen van de Cariben; de onderwerpen van het programma variëren van onderwijs, landbouw tot klein bedrijf.

Tussen de EU en de CARICOM, Dominicaanse Republiek en Haïti (CARIFORUM) is vorig jaar een **Economic Partnership Agreement** gesloten, die onder ander inhoudt handel in goederen, investeringen, mededingingsbeleid, financiële en medische diensten en toerisme. De vrees wordt geuit dat de CARICOM hiermee haar positie voor wat betreft de voordelen van de CBI ondermijnt.

Ook de relatie tussen de EU en de Landen en Gebieden Overzee (**LGO**) wordt onder de loep genomen. De bedoeling van de relatie EU-LGOs was oorspronkelijk om de economische en sociale ontwikkeling van de LGOs te bevorderen en om nauwe economische banden te leggen tussen hen en de Europese gemeenschap. De bedoeling van de nieuwe relatie is om beter erkenning te geven aan de situatie van de LGOs, hun concurrentie posities te verbeteren en geleidelijk integratie in de regionale en wereld economie te bevorderen, natuurlijk rekening houden met de uitdagingen en de mogelijkheden van de LGOs. De EU ziet in de LGOs strategische partners die de Europese waarden in de regio kunnen promoten en kunnen als bruggenhoofden tussen de EU en hun respectieve regio’s fungeren. De Europese Commissie heeft toegezegd bereid te zijn een meer actieve partnerschap met de LGOs aan te willen gaan op de gebieden als economisch en sociaal beleid, infrastructuur lucht en maritiem transport, energie, opleiding en strijd tegen grensoverschrijdende criminaliteit.

Het programma “**PetroCaribe**” van de Venezolaanse regering heeft ook grote invloed op de deelnemende landen. Vooral wanneer het gaat om de financiële consequenties in tijden van hoge olieprijsen en

financiële crisis. Hoewel de voordelen op het eerste gezicht aantrekkelijk lijken zijn er ook politieke consequenties verbonden aan dit programma.

De klimaatsveranderingen en de daarmee samenhangende negatieve veranderingen in het maritiem milieu zullen grote invloed hebben op de ontwikkeling in de landen van het Caribisch gebied. Gezien het belang van de zee is het ook door de International Maritime Organisation op basis van MarPol Annex V aangesteld als “**Special Area**”. Dit betekent ook wel dat de landen van de Caribische Zee maatregelen moeten treffen vervuiling van de zee te bestrijden.

Conclusie

Hoewel er (voor wat betreft Aruba) niet echt gesproken kan worden van een autonoom buitenlands beleid - structureel, gevoed en aangestuurd door de Arubaanse regering alleen - trachten de terzake relevante instanties op dit gebied binnen het Koninkrijk der Nederlanden (Ministerie van Buitenlandse Zaken en twee Directies Buitenlandse Betrekkingen), invulling te geven aan projecten en beleidsvoornemens. Er vindt periodiek overleg plaats (Ambassadeursconferenties, Directeurenoverleg, Verdragenoverleg, bezoek van de Koninkrijksadviseur aan Aruba en de Antillen). Dit buitenlands beleid wordt uitgevoerd binnen het kader van het Statuut en dit gaat uit van drie basisbeginselen:

- Elk land heeft een hoge mate van autonomie in het behartigen van eigen belangen;
- Gemeenschappelijke belangen worden behartigd op basis van gelijkwaardigheid tussen de partners;
- De landen verlenen elkaar ondersteuning daar waar nodig.
- Artikel 3, eerste lid, onder b van het Statuut benoemt buitenlandse betrekkingen als een Koninkrijks-aangelegenheid
 - o Koninkrijksaangelegenheden worden behartigd in samenwerking tussen Nederland, de Nederlandse Antillen en Aruba (Artikel 6, eerste lid)
- Daar waar mogelijk, worden nationale instanties bij betrokken (Artikel 6, tweede lid);
- Wanneer buitenlandse aangelegenheden de specifieke belangen van Aruba raken, of wanneer een beslissing belangrijke gevolgen zou kunnen hebben voor de belangen van Aruba, moet Aruba worden geraadpleegd (Artikel 11, lid 3).

Aruba zit in een politiek zeer actieve regio. De economie van de meeste landen is gebaseerd op toerisme, een industrie dat zeer vulnerabel is.

De problemen van de landen in de regio zijn gelijksoortig en de middelen om deze op te lossen zijn beperkt. Samenwerkingsovereenkomsten zowel op economisch als andere gebieden komen in een bilateraal of in een multilateraal context tot stand.

Aruba zou actiever mee moeten doen aan deze ontwikkelingen niet alleen om kracht te bundelen tegen regionale en wereldproblemen echter ook om een duurzame ontwikkeling te bereiken met een gediversifieerde economie.

